

Programma van maatregelen:

Poederlee (Lille) – Lichtaartsesteenweg 28

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

Gemotiveerd advies

Tot op heden werd een bureauonderzoek uitgevoerd (projectcode 2017I162). Daaruit blijkt een hoog archeologisch potentieel voor het onderzoeksgebied (zie verslag van resultaten). Het onderzoeksgebied is gelegen op een gunstige plaats in het landschap. De bodemeigenschappen zorgen ervoor dat het bodemarchief ter hoogte van het onderzoeksgebied mogelijk nog goed bewaard gebleven is, ondanks de huidige bebouwing op het terrein. De bebouwing op het terrein is niet onderkelderd, waardoor geen grootschalige verstoring van het terrein te verwachten is. Daarom zijn bijkomende archeologische maatregelen nodig. Het terrein is vandaag de dag grotendeels bebouwd. Omwille van de aanwezige bebouwing is het aangewezen om meteen over te gaan tot een proefsleuvenonderzoek. Om een inschatting te kunnen maken van de bewaringstoestand van het bodemarchief onder de huidige bebouwing, vindt dit proefsleuvenonderzoek best plaats na de sloop van de bestaande bebouwing, om een voldoende groot percentage van het terrein te kunnen onderzoeken.

Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

Administratieve gegevens

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Antwerpen, Lille, Poederlee, Lichtaartsesteenweg 28, Kouter

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

182626, 212825

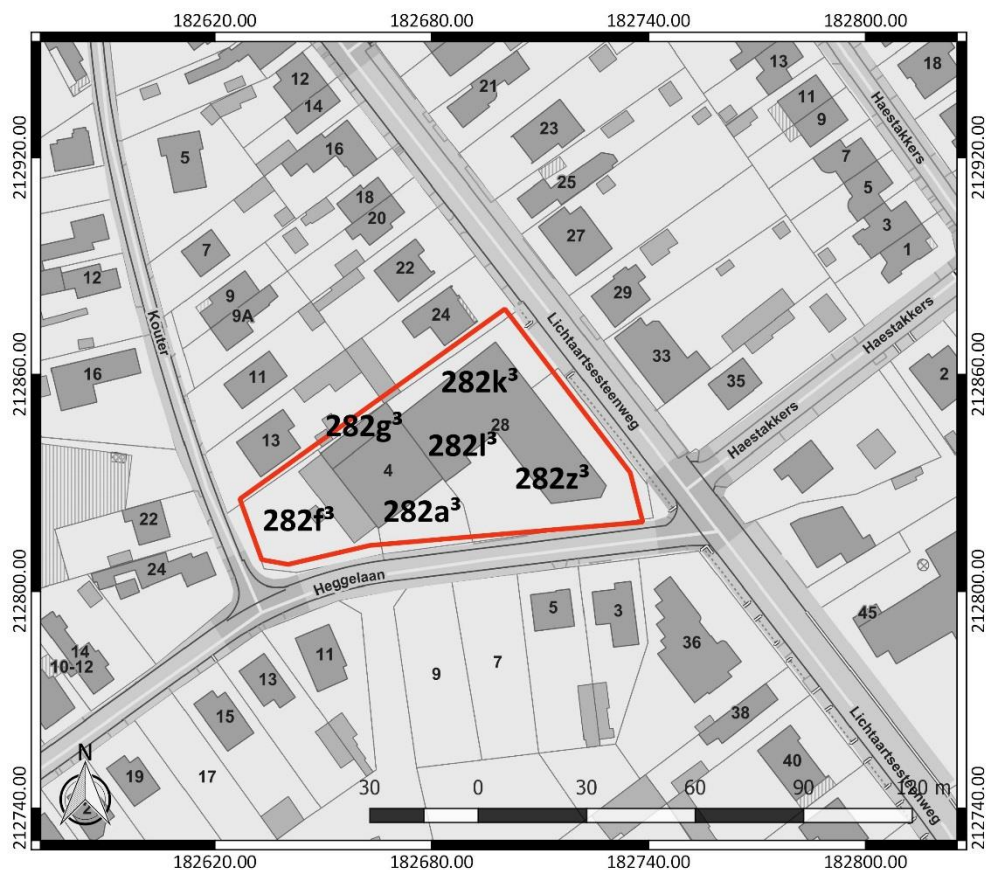
182700, 212878

182738, 212819

182640, 212807

Kadastrale percelen: Lille, Poederlee, afdeling 4, sectie B, nummers 282a³, 282f³, 282g³, 282k³, 282l³ en 282z³

Kadastraal plan:

Figuur 1: Kadasterplan met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (www.geopunt.be)

Anleiding van het vooronderzoek

Zie hoofdstuk 2.3.2 van het verslag van resultaten.

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Zie hoofdstuk 2.4.4 van het verslag van resultaten.

Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Doelstelling van een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem is nagaan of archeologische niveaus aanwezig zijn in het projectgebied en op welke diepte, om een verdere inschatting te kunnen maken van de versturende impact van de geplande werken. Ook dient het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem uitspraken te kunnen doen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het onderzoeksgebied en over het potentieel op kennisvermeerdering.

Kunnen de gegevens uit het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem bijkomende informatie aanleveren die toelaten de hypothesen gebaseerd op het bureauonderzoek bevestigen, verfijnen of bij te sturen op vlak van opbouw van de ondergrond, aanwezigheid van intacte bodems, verstoring van de oorspronkelijke bodem, verwachte periodes en aard van de site bijvoorbeeld?

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

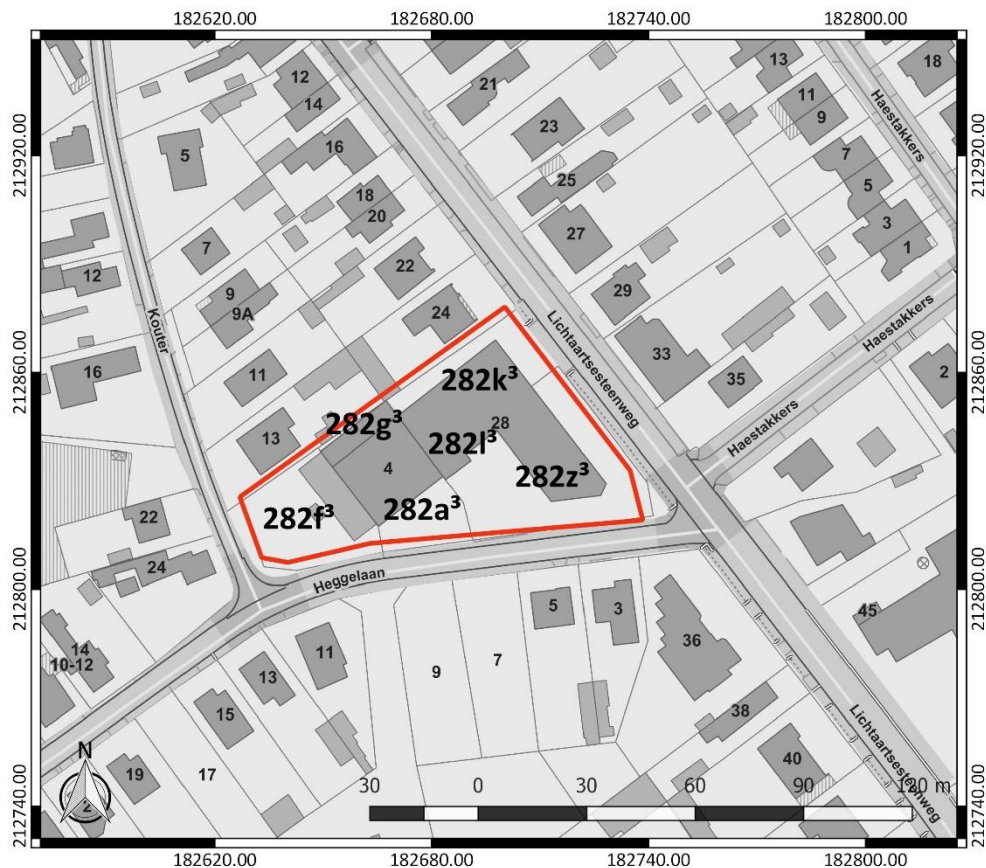
- Op welke dieptes bevinden zich relevante archeologische niveaus?
- Waar ligt/lag de hoogste grondwaterspiegel?
- Zijn er nog intacte bodems aanwezig?
- In hoeverre is de oorspronkelijke bodem (sub)recent verstoord?
- Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebied en zo ja, wat is de precieze afbakening ervan in de ruimte en in de tijd?
- Wat is het type vindplaats (bewoning, begraving, ...), aanwezig binnen het onderzoeksgebied?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische sporen?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen materiële cultuur?
- Wat is de potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ* en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?
- Indien behoud *in situ* van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?

Onderzoeksmethode

Geofysisch onderzoek is niet aangewezen omdat dit geen gegevens over de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Veldkartering is niet mogelijk omdat het onderzoeksgebied bebouwd en verhard is. Gezien de aanwezige bebouwing en verharding lijkt de kans klein dat op het terrein nog een goed bewaarde steentijd artefactensite aanwezig is. We verwachten dat sowieso een proefsleuvenonderzoek nodig zal zijn om vast te stellen wat de precieze impact van de aanwezige bebouwing en verharding geweest is op het bodemarchief. Vanuit de kosten-batenanalyse volgt daarom dat het niet noodzakelijk is deze methode toe te passen op het terrein. Het is wel nuttig een proefsleuvenonderzoek uit te voeren op het terrein. Het is nodig om uitspraken te kunnen doen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. De onderzoeksmethode is geschikt omdat een archeologische site zonder complexe verticale stratigrafie verwacht wordt.

Op heden is een groot deel van het onderzoeksgebied bebouwd en verhard. Voor aanvang van het proefsleuvenonderzoek dienen de sloopwerken uitgevoerd te worden tot op het niveau van het maaiveld en minstens ter hoogte van de proefsleuven dienen verhardingen en vloerplaten omzichtig verwijderd te worden. Ondergrondse massieven mogen nog niet uitgebroken worden voor de resultaten van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem gekend zijn.

De onderzoekszone beslaat steeds de oppervlakte van ca. 4176 m², zoals die afgebakend is op basis van het uitgevoerde vooronderzoek (Figuur 2). De onderzoeksdoelen zijn succesvol bereikt wanneer de vooropgestelde onderzoeksvragen en de bijkomende onderzoeksvragen die opgesteld worden naar aanleiding van elk assessment beantwoord zijn.

Figuur 2: Afbakening onderzoekszone voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

Onderzoekstechnieken

Ter hoogte van de geplande ondergrondse parking dienen alle archeologische niveaus tot op een diepte van 3,00 m (verstoringsdiepte van 2,50 m + bufferzone van 50 cm) onder het maaiveld onderzocht te worden, waarin zich archeologische resten in primaire positie kunnen bevinden.

Proefsleuven

Voor de gehanteerde onderzoekstechnieken is hoofdstuk 8.6 van de Code van Goede Praktijk van toepassing.

Het volledige onderzoeksgebied dient onderzocht te worden door middel van parallelle proefsleuven. Kijkvensters worden aangelegd om sporen aangetroffen in de proefsleuven verder te evalueren. Daarbij dient een oppervlakte van 12,5% onderzocht te worden. De proefsleuven hebben een breedte van 4 m en zijn maximaal 20 m van elkaar verwijderd, van middelpunt tot middelpunt. Proefsleuven van 4 m breed zijn hier aangewezen om voldoende de ruimtelijke relatie tussen archeologische sporen te kunnen interpreteren, ondanks de beperkte oppervlakte van het terrein en de aanwezige funderingsmuren van de bestaande bebouwing.

Figuur 3: Inplantingsplan proefsleuven in blauw (onderkaart: kadasterkaart)

De proefsleuven worden haaks op de topografie ingepland. De ligging van de proefsleuven is zo gekozen dat ze een inschatting kunnen maken van de bewaringstoestand van het bodemarchief onder de aanwezige bebouwing.

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk die voor aanvang van het onderzoek met ingreep in de bodem reeds voorzien zijn.